

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/2020-226

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. marca 2020 v pléne zloženom z predsedu pléna Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara, Mojmíra Mamojku, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Martina Vernarského o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov o súhlas na vzatie do väzby [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], sudkyne Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky n e d á v a s ú h l a s na vzatie do väzby sudkyne Okresného súdu Bratislava I [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], stíhanej ako obvinenej na základe uznesenia prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020, v súvislosti so vznesením ktorého bola obmedzená jej osobná sloboda zadržaním dňa 11. marca 2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2020 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súhlas na vzatie do väzby [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], sudkyne Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „dotknutá sudkyňa“).

2. Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

3. Podľa § 226 ods. 1 zákona o ústavnom súde žiadosť o súhlas na vzatie do väzby sudcu je oprávnený podať ústavnému súdu generálny prokurátor.

4. Podľa § 227 zákona o ústavnom súde predseda ústavného súdu na základe žiadosti podľa § 226 bezodkladne zvolá plénum ústavného súdu, ktoré vec prerokuje a rozhodne, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadrila.

5. Podľa § 228 zákona o ústavnom súde o žiadosti podľa § 226 rozhodne ústavný súd uznesením.

6. Podľa § 229 prvej vety zákona o ústavnom súde uznesenie ústavného súdu o žiadosti podľa § 226 nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o tejto žiadosti rozhodol.

7. Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 7 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde rozhoduje ústavný súd o návrhu podľa čl. 136 ods. 3 ústavy v pléne.

8. V zmysle čl. V bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola žiadosť generálneho prokurátora náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Ľubošovi Szigetimu.

9. Z obsahu žiadosti generálneho prokurátora vyplýva, že uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020 (ďalej aj „uznesenie o obvinení“) bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 207a Trestného poriadku vznesené obvinenie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sudkyňi Okresného súdu Bratislava I, za zločin zasahovania do nezávislosti súdu podľa § 342 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona v bode 30 výrokovej časti uznesenia, a to na tom základe, že:

„v presne nezistený deň v roku 2017 v priestoroch Okresného súdu Bratislava I ul. Záhradnícka č. 10, požiadala sudkyňa Okresného súdu Bratislava I [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] sudcu toho istého súdu [REDAKOVANÉ], aby v právnej veci vyhláseného konkurzu ná majetok úpadcu Incognito Production, s.r.o., so sídlom Bojnická 18, 831 04 Bratislava, IČO: 35 860 766, ktorú mal pridelenú ako zákonný sudca pod sp. zn. 3R/6/2014, vymenil správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] a miesto nehol určil nového správcu konkurznej podstaty a to spoločnosť BANKRUPTCY & RECOVERY SERVICE, k.s., so sídlom Bratislava, Nám. M. Benku 10, IČO: 36 669 415 (v Obchodnom registri SR zapísané sídlo ako „Bratisiva“), keď [REDAKOVANÉ] na prvotnú žiadosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nereagoval, tak v nasledujúcom období ho opakovane vyhľadávala a presviedčala, aby vymenil správcu konkurznej podstaty, pričom použila slová, že je „potrebné odstaviť [REDAKOVANÉ]“ a „dať tam“ vyššie menovanú spoločnosť, na čo však [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ani po opakovaných žiadostiach nereagoval kladne.“

V žiadosti sa ďalej konštatuje, že skutkové zistenia majúce oporu v tzv. usvedčujúcich dôkazoch subjektívneho charakteru (výpovede svedkov) i dôkazoch

objektívneho charakteru (prepisy z mobilnej aplikácie Threema, zápisníc o vydaní vecí, zápisníc z domových prehliadok) deklarujú zákonnosť jednak začatia trestného stíhania a jednak vznesenia obvinenia na základe dostatočne odôvodnených právnych záverov, že páchatelkou trestného činu je dotknutá sudkyňa.

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti uvádza, že sú splnené všetky zákonné predpoklady na to, aby ústavný súd udelil súhlas na vzatie do väzby, pretože existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Vo vzťahu k dotknutej sudkyňi sa v podanej žiadosti k dôvodnosti väzby uvádza:

„Menovaná je obvinená pre jej konanie v rámci konkurzného konania spoločnosti Incognito, kde bol zákonným sudcom [REDAKOVANÉ]. Práve tento sa vo svojej výpovedi vyjadril, že ho menovaná v tejto súvislosti vyhľadala a požiadala, aby vymenil správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] za spoločnosť advokáta [REDAKOVANÉ] s odôvodnením, že správca [REDAKOVANÉ] koná v rozpore so zákonom. Toto si [REDAKOVANÉ] na požiadanie sudkyne [REDAKOVANÉ] preveril pri osobnom stretnutí s [REDAKOVANÉ], ktorý ho ubezpečil, že koná jednak zákonne a jednak sa na danom konkurze narobil. [REDAKOVANÉ] tak správcu nevymenil, na čo ho opakovane znova kontaktovala sudkyňa [REDAKOVANÉ], že je treba „odstaviť“ [REDAKOVANÉ] a „dať tam [REDAKOVANÉ]“. Konanie sudkyne [REDAKOVANÉ] je jednoznačne v rozpore so zákonom, pričom je jasné, že podobný nátlak si žiadna osoba nemôže dovoliť a najmä iný sudca nie. Vzhľadom k tomu, že menovaná konala v prospech konkrétneho advokáta, nie je možné vylúčiť, že podobne postupovala aj v iných prípadoch. Z výsluchu [REDAKOVANÉ] vyplývajú vo vzťahu k jej osobe aj ďalšie podozrenia, ktoré bude potrebné ďalej preveriť. [REDAKOVANÉ] je aktívna sudkyňa, z uvedeného tým pádom vyplýva obava, že môže chcieť ovplyvňovať iné osoby zo svojho súdu, čomu by polícia v prípade jej stíhania na slobode nebola schopná zabrániť. Rovnako je však potrebné preveriť jej napojenie na advokáta [REDAKOVANÉ] a je teda nutné zabrániť aj ich vzájomnému kontaktu. Rovnako je dôvodná obava aj z možného pokračovania v trestnej činnosti, keďže menovaná je stále na rovnakej pozícii, ako v čase spáchania skutku.“

10. Ústavný súd po predbežnom prerokovaní žiadosť generálneho prokurátora prijal na ďalšie konanie uznesením sp. zn. PL. ÚS 4/2020 z 12. marca 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť okamihom jeho prijatia (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

II.

Meritórne rozhodnutie o žiadosti generálneho prokurátora

11. Vzhľadom na charakter a účel konania o súhlase na vzatie do väzby sudcu, z ktorého vyplýva požiadavka urýchleného rozhodnutia o žiadosti generálneho prokurátora (s ohľadom na zákonné lehoty vzťahujúce sa na obmedzenie osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 3 ústavy, pozri tiež § 227 zákona o ústavnom súde o bezodkladnom zvolaní pléna predsedom ústavného súdu), plénum ústavného súdu bezprostredne po predbežnom prerokovaní žiadosti generálneho prokurátora pristúpilo k jej meritórnemu posúdeniu.

12. V rámci meritórneho prerokovania žiadosti plénum ústavného súdu podľa § 227 zákona o ústavnom súde umožnilo sudcovi, ktorého sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadril.

13. Úlohou ústavného súdu pri vydávaní súhlasu na vzatie sudcu do väzby nie je posudzovať dôvodnosť trestného stíhania sudcu, t. j. vykonávanie prieskumu a analýzy skutkových argumentov a z toho rezultujúcich právnych záverov, ktoré u príslušného obvineného sudcu viedli k vyformovaniu dôvodného podozrenia z trestnej činnosti v zmysle kritérií, ktoré v sebe implikuje ustanovenie § 206 ods. 1 Trestného poriadku.

14. Rovnako nie je úlohou ústavného súdu vyjadrovať sa *stricto sensu* a ani *sensu lato* k existencii konkrétnych väzobných dôvodov, ktoré reprezentujú ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku, ktoré musia byť naplnené ako podmienka väzby u obvinenej osoby.

15. Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o návrhu generálneho prokurátora na vyslovenie súhlasu na vzatie obvineného sudcu do väzby je vykonať prieskum výlučne v rozsahu, ktorého hranice sú teleologicky vymedzené postavením a úlohou ústavného súdu

v právnom poriadku Slovenskej republiky. Zmysel toho, prečo bol ústavný súd zahrnutý do procesu rozhodovania o takom zásadnom obmedzení osobnej slobody u osobitnej skupiny obvinených osôb, spočíva práve v osobitnom statuse obvinenej osoby sudcu, ako reprezentanta súdnej moci. Ústavný súd nemá za úlohu v procese rozhodovania o väzbe suplovať či kontrolovať orgány činné v trestnom konaní a ani sudcu pre prípravné konanie či súd. Jeho úloha je vytvoriť ústavnú hrádzu voči prípadným pokusom neústavným spôsobom zasiahnuť do súdnej moci.

16. K takej situácii by mohlo dôjsť napríklad v tom prípade, ak by návrh na vyslovenie súhlasu na vzatie do väzby bol natoľko všeobecný či povrchný, že by z ústavného hľadiska nebolo možno ospravedlniť, prečo je nevyhnutné uprednostniť obmedzenie osobnej slobody sudcu ako reprezentanta nezávislej súdnej moci pred vykonávaním trestného stíhania jeho osoby na slobode. Iba formálne, nie vecné zdôvodnenie návrhu generálneho prokurátora na vyslovenie súhlasu na vzatie sudcu do väzby, obmedzenie sa iba na citáciu zákona bez poskytnutia adekvátnej zrozumiteľnej vysvetľujúcej argumentácie či lakonický prednes dôvodov pre trestné stíhanie sudcu či obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou by mohli predstavovať hrozbu zásahu do súdnej moci spôsobom, ktorý je ústavne neudržateľný. K tomuto zásahu pritom nemusí dôjsť cielene, ako vyústenie vopred premysleného konania, ale aj v dôsledku podstatnej argumentačnej núdze žiadosti generálneho prokurátora na vyslovenie súhlasu na vzatie do väzby, ktorá je rovnako dostatočne kvalifikovaným dôvodom pre vyslovenie takého úsudku.

17. Aplikujúc uvedené východiská, ústavný súd po doručení žiadosti generálneho prokurátora procesne postupoval podľa ustanovení druhého dielu dvadsiatej hlavy piatej časti zákona o ústavnom súde. Výsledky tajného hlasovania pléna ústavného súdu nasvedčujú tomu, že nedostatky žiadosti generálneho prokurátora vo vzťahu k obvinenej sudkyni spochybňujú rešpekt k ústavne formulovanej nezávislosti sudcov v miere odôvodňujúcej odopretie žiadaného súhlasu na väzbu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o žiadosti rozhodol.

V Košiciach 12. marca 2020

Ivan Fiačan
predseda pléna Ústavného súdu
Slovenskej republiky